

(สำเนา)

ที่ มท. ๐๖๐๙/๒๓๖

กรมที่ดิน

๖ มกราคม ๒๕๒๔

เรื่อง การออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินของวัดร้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ด้วยกรมการศาสนาแจ้งว่า ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปขอออก น.ส. ๓ ที่วัดร้างในท้องที่อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี รวม ๑๒ แปลง แต่อำเภอขัดข้อง เพราะที่ดินดังกล่าวไม่ได้มีการแจ้ง ส.ค. ๑ และได้มีการเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ผ่านไปแล้ว กรมการศาสนาจึงได้หารือแนวทางปฏิบัติไปยังกรมที่ดิน

กรมที่ดินพิจารณาแล้วขอเรียนว่า

๑. ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติไว้มีใจความว่า ให้ผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับโดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ หากไม่แจ้งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นเจตนาละเมิดสิทธิการครอบครองที่ดินนั้น และรัฐมีอำนาจจัดที่ดินดังกล่าวตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติไว้มีใจความว่า ที่วัดจะโอนกรรมสิทธิ์ได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ถ้าวัดไม่ได้แจ้งการครอบครอง รัฐก็ไม่มีอำนาจนำไปจัดตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ เพราะขัดกับกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ ฉะนั้น โดยนัยกลับกันวัดก็ไม่ต้องแจ้งการครอบครอง ซึ่งเรื่องทำนองเดียวกันนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับกรณีที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย กรมทางหลวงแผ่นดิน และกรมชลประทานไว้แล้วว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินซึ่งรัฐนำมาจัดตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้ เพราะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ฉะนั้น จึงเห็นว่าที่ดินของวัดไม่ต้องแจ้งการครอบครอง

๒. ที่ดินวัดร้างมิใช่สมบัติของวัดใดวัดหนึ่ง ย่อมเป็นศาสนสมบัติกลาง ซึ่งอยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนาที่จะดูแลรักษาและจัดการ การที่กรมการศาสนาได้มอบหมายให้
เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการขออนุญาต น.ส. ๓ จึงเป็นการถูกต้องแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบ และถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ศิริ เกวลินสฤกษ์

(นายศิริ เกวลินสฤกษ์)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

กองหนังสือสำคัญ

โทร. ๒๒๒๖๐๓๑-๔๐ คือ ๒๓๕

(หมายเหตุ เวียนโดยหนังสือที่ มท. ๐๖๐๔/๓/ว. ๒๕๔๐๖ ลงวันที่ ๒๓ พ.ย. ๒๕)